

U kent allicht allen de Open Monumentendag waar we achter de schermen mee proberen zoveel mogelijk orgelactiviteiten te laten plaatsvinden. Maar daarnaast is er ook de Erfgoeddag.

Provincie Limburg Veulen, deelgemeente Heers

“Muziek uit konijnenvellenlijm”

Een tentoonstelling om sympathie te winnen voor het behoud van kerkorgels.

Jaarlijks organiseert FARO, het Vlaams Steunpunt voor cultureel erfgoed, Erfgoeddag. Dit jaar gaat dit door op zondag 28 april en er zijn 650 organisatoren die verspreid over gans Vlaanderen meer dan 950 activiteiten gratis aanbieden rond het thema ‘Hoe maakt u het?’.

Een van de organisatoren die zal deelnemen is de Koninklijke Harmonie Salvia van Heers. Naast hun actieve werking als harmonie zijn zij ook begaan met het **muzikaal** erfgoed. Dit jaar gaat hun aandacht naar het kerkorgel van de O.-L.-Vrouw Ten Hemelopneming kerk van de deelgemeente Veulen. Deze kerk is opgenomen in ‘Open Kerken’ en is op zich zeker een bezoek waard. Het orgel, gebouwd door A. Clerinx omstreeks 1850, is momenteel in restauratie bij Pels-D’Hondt uit Herselt.

Heers ligt in de Haspengouwse fruitstreek in het Zuid-Limburg. Eind april - begin mei is het bloesemperiode en dan is het er uitzonderlijk mooi. De gemeente bestaat uit 12 deelgemeenten met in totaal goed 7000 inwoners. Elke deelgemeente heeft minstens één kerk en natuurlijk een kerkorgel. Tegenover de steeds stijgende kosten voor onderhoud van al die kerken en hun waardevolle inboedel, staat het steeds dalende aantal kerkgangers. Steeds minder mensen kunnen dan ook begrip opbrengen voor de grote sommen geld die hieraan besteed worden.

Uitgaande van het idee ‘onbekend is onbemind’, zullen er dit en volgend jaar rond de restauratie van het orgel van Veulen, meerdere initiatieven genomen worden om de genialiteit en deskundigheid van de orgelbouwers en de pracht van hun realisaties in de belangstelling te plaatsen. Het eerste is deze tentoonstelling t.g.v. Erfgoeddag. Dit moet uitmonden in een groot dorpsfeest met veel publieke belangstelling wanneer het orgel weer opnieuw in volle glorie op zijn plaats zal staan.

Het wordt een dynamische tentoonstelling in het A.C. van Heers en in de kerk van Veulen over de rijke geschiedenis van het orgel als muziekinstrument, over de grote verwezenlijkingen van vermaarde orgelbouwers in Vlaanderen, over Arnold Clerinx van Sint-Truiden die dit orgel van Veulen bouwde en er zal een zicht gegeven worden op de inwendige mechaniek van een orgel.

Rekening houdend met het thema van Erfgoeddag, ‘Hoe maakt u het?’, zal de tentoonstelling ook handelen over de gebruikte technieken en materialen. Zo zal er o.a. uitleg gegeven worden over de bereiding en het gebruik van konijnenvellenlijm. Tot goed 50 jaar geleden, zorgde op de boerenbuiten nog bijna iedereen voor zijn eigen voedsel. Uit de akkers, de boomgaard, de tuin, het kippenhok, het konijnenhok en de geitenstal kwamen aardappelen, groenten, fruit, melk, eieren en vlees. Niets ging verloren want regelmatig kwam de ‘Voddenman’ langs die nog enkele centjes gaf voor oude vodden, oud ijzer en ... konijnenvellen!. Deze laatste werden (en worden) o.a. verwerkt tot lijm voor speciale verlijmingen die duurzaam en toch soepel moeten zijn zoals op meerdere plaatsen in een orgel noodzakelijk is.

Uiteraard zal er nog veel zijn, zo zal er getoond worden hoe men een ‘muziekboek’ maakt om af te spelen in een draaiorgel.

Gelijktijdig met de tentoonstelling organiseert de K.H. Salvia meerdere muzikale optredens van de eigen vereniging en van bevriende muziekverenigingen uit de buurt.

Meer informatie over de tentoonstelling of de harmonie vind je op <https://faro.be/erfgoeddag> of <https://www.salvia.be/>

Andere activiteiten rond orgel die dag vinden hier plaats:

Provincie Limburg - Alden Biesen 16.00u

Workshop Doe-Orgel voor kinderen tussen 6 en 12 jaar

De orgelworkshop laat kinderen op een speelse manier kennis maken met het vakkundig gerestaureerde Van Pethegemorgel in de kerk van Alden Biesen. Een specialist legt hen ter plekke uit hoe het orgel er uit ziet, hoe het wordt gemaakt en hoe het klinkt. Daarna mogen de kinderen zelf aan de slag met een doe-orgel. Ze maken een klein ambachtelijk pijporgel dat ze zelf in elkaar kunnen zetten. Leerrijk en plezierig tegelijkertijd!

Kinderen inschrijven kan via: <https://www.alden-biesen.be/nl/event/erfgoeddag-2019-orgelworkshop-voor-kinderen>

Ouders hebben geen ticket nodig. Gelieve 15 minuten vooraf aan te melden in de kerk van Alden Biesen.

Provincie Antwerpen – Sint-Jozefkerk Moretusburg 2660 Hoboken

Orgel en Kalligrafie in de kijker

12.00u tot 18.00u

Gratis

programma

12-18u doorlopend: demonstratie en kleine expo met werk van cursisten van de kalligrafievereniging

'Lettermagie'

11.00u-12.00u: Orgel met organist Jan Van Boxelaere

12.30u-13.30u: Handdraaiorgel Follies door Johnny Claes

13.00u-14.00u: Workshop 1 Doe-Orgel

13.30u-14.00u: Orgel met organist Jan Van Boxelaere

14.00u-15.00u: Live muziek 1ste deel door leerlingen Academie Muziek , afdeling klassiek samenspel en solisten

14.00u-14.30u: Handdraaiorgel Follies door Johnny Claes

15.00u-16.00u: Workshop 2 Doe-Orgel

15.00u-15.30u: Handdraaiorgel Follies door Johnny Claes

15.30u-16.00u: Orgel met organist Jan Van Boxelaere

16.00u-17.00u: Live muziek 2de deel door leerlingen Academie Muziek , afdeling klassiek samenspel en solisten

17.30u-18.00u: Handdraaiorgel Follies door Johnny Claes

Einde